

Seat No. : _____

TN-119

M.A. Sem.-III

May-2013

Psychology (501)

(History of Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નનાં પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

1. (અ) મનોવિજ્ઞાનની પાયાની સમસ્યાઓ તરીકે મન વિરુદ્ધ શરીર અને પ્રકૃતિ વિરુદ્ધ અનુભવવાદની સમજૂતી આપો. 7
અથવા
રચનાવાદનાં મનોવિજ્ઞાનની ટીકાઓ જણાવો.
- (બ) કાર્યવાદ મનોવિજ્ઞાનનાં સ્થાપક તરીકે 'જેમ્સ રોલેન્ડ એન્જેલ'નું પ્રદાન ચર્ચો. 7
અથવા
કાર્યવાદની ટીકાઓ વર્ણવો.
2. (અ) ઉદ્દીપક-પ્રતિક્રિયા મનોવિજ્ઞાનમાં પાવલોવનું પ્રદાન ચર્ચો. 7
અથવા
પાવલોવના શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અંગેનાં સામાન્યીકરણ અને વિભેદીકરણનાં ખ્યાલોની સમજૂતી આપો.
- (બ) થોર્નડાઈકનો અનુબંધવાદનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. 7
અથવા
થોર્નડાઈકનાં અનુબંધવાદની ટીકાઓ વર્ણવો.
3. (અ) આધુનિક પ્રાયોગિક મનોવિજ્ઞાનની ઉત્પત્તિમાં વોટ્સનિયન પ્રાયોગિક કાર્યક્રમનાં મહત્વનું મૂલ્યાંકન કરો. 7
અથવા
વોટ્સનનાં વર્તનવાદની ગૌણ વિશેષતાઓમાંથી ભાષાવિકાસ અને વિચારક્રિયાની સમજૂતી આપો.
- (બ) મનોવિજ્ઞાનમાં કલાર્ક હલનું પ્રદાન ચર્ચો. 7
અથવા
ટોલમેનનો શિક્ષણ સિદ્ધાંત ચર્ચો.

4. (અ) મનોવિજ્ઞાનમાં એક સંપ્રદાય તરીકે સમષ્ટિ મનોવિજ્ઞાનની ભૂમિકાનું સમીક્ષાત્મક વર્ણન કરો. 7

અથવા

સમષ્ટિવાદી મનોવિજ્ઞાન તરીકે કર્ટ કોફકાનું પ્રદાન ચર્ચો.

(બ) કર્ટ લ્યૂઈનનો જીવન અવકાશનો ખ્યાલ વર્ણવો. 7

અથવા

કર્ટ લ્યૂઈને આપેલા ગત્યાત્મક ખ્યાલો વર્ણવો.

5. એક કે બે લીટીમાં ઉત્તર આપો. 14

- (1) રચનાવાદની અભ્યાસ પદ્ધતિનું નામ જણાવો.
- (2) કોલંબીયન કાર્યવાદીઓનાં નામ આપો.
- (3) રચનાવાદ અને કાર્યવાદ વચ્ચે કોઈ એક તફાવત જણાવો.
- (4) અનઅભિસંધિક ઉદ્દીપક એટલે શું ?
- (5) અભિસંધિત ઉદ્દીપકનું ઉદાહરણ આપો.
- (6) અનુબંધવાદનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
- (7) વોટસનનાં પ્રાયોગિક કાર્યક્રમનાં નામ આપો.
- (8) મનોવિજ્ઞાનમાં ગાણિતિક સૂત્રોનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
- (9) ટોલમેનનો વર્તનવાદ કયા નામે ઓળખાય છે ?
- (10) આંશિક પ્રબલન એટલે શું ?
- (11) કોઈપણ બે સમષ્ટિવાદી મનોવૈજ્ઞાનિકનાં નામ આપો.
- (12) પ્રત્યક્ષીકરણમાં સંગઠનનાં કોઈપણ બે નિયમો લખો.
- (13) જીવનઅવકાશનું ગાણિતિક સૂત્ર લખો.
- (14) ઉપાગમન-પરિહરણ સંઘર્ષ એટલે શું ?

Seat No. : _____

TN-119

M.A. Sem.-III

May-2013

Psychology (501)

(History of Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Figures of right side indicate full marks of questions.

1. (A) Explain Mind v/s Body and Nativism V/s Empiricism as a basic issues of Psychology. 7

OR

Explain criticisms related to structuralism in Psychology.

- (B) Discuss the contribution of 'James Rowland Angell' as founder of functionalism Psychology. 7

OR

Describe the criticisms of Functionalism.

2. (A) Discuss contribution of Pavlov's in stimulus and response Psychology. 7

OR

Explain the generalization and discrimination concepts of Pavlov's classical conditioning.

- (B) Discuss the theory of Thorndike's connectionism. 7

OR

Describe the criticisms related to Thorndike's connectionism.

3. (A) Assess the importance of Watsonian experimental programme in the emergence of modern experimental Psychology. 7

OR

Explain language development and thinking the secondary features of Watson's behaviourism.

- (B) Discuss the contributions of Clark Hull in Psychology. 7

OR

Discuss Theory of Learning of Tolman.

4. (A) Critically examine the role of Gestalt Psychology as a system in Psychology. 7

OR

Discuss contribution Kurt Kofka as a gestalt psychology.

(B) Describe the concept of life span given by Kurt Lewin. 7

OR

Describe the concepts of dynamic given by Kurt Lewin.

5. Answer in **one** or **two** lines : 14

- (1) Give the name of study method of structuralism.
  - (2) Give the names of Columbian Functionalism.
  - (3) Write any one difference between structuralism and functionalism.
  - (4) What is uncondition stimulus ?
  - (5) Give the example of condition stimulus ?
  - (6) Who give the concept of connectionism ?
  - (7) Give the names of Experimental Programme conducted by Watson.
  - (8) Who gave the mathematical equations in Psychology ?
  - (9) By which name is known Tolman's Behaviourism ?
  - (10) What is partial reinforcement ?
  - (11) Write any two names of gestalt psychology.
  - (12) Write any two names of principles of perceptual organization.
  - (13) Write the mathematical equation of lifespan.
  - (14) What is approach-avoidance conflict ?
-